ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়

আবেদনকাৰীঃ

কৃষি উৎপাদন মণ্ডী সমিতি

বনাম

উত্তৰদাতা

দীনেশ চন্দ্ৰ অশোক কুমাৰ/আৰু অন্যান্য

বিচাৰৰ তাৰিখঃ ২৯/০৮/১৯৯৬

বিচাৰপীঠ

পুঞ্চি, এম. এম.

বিচাৰপীঠ

পুঞ্চি, এম. এম.

মনোহৰ সুজাতা ভি. (ন্যায়াধীশ)

উদ্ধৃতি

১৯৯৬ স্কেল (৬) ৩২৩

আইনঃ

শীৰ্ষটোকা

ৰায়ঃ

(দেৱানী আবেদন সংখ্যা ১৬৭৯, ১৬৮০/৮২, ১৯৬১, ১৯৬২/৮৪

আৰু ২৮০৯/1982

আদেশ

এই বিবাদিত সাধাৰণ ৰায়দানৰ জৰিয়তে উচ্চ ন্যায়ালয়ে লেখ আবেদনকাৰী / উত্তৰদাতাসকলৰ দাবী অনুসৰি তেওঁলোকৰ পৰা কোনো বজাৰ মাচুল লোৱা নহয় কিয়নো তেওঁলোকৰ দ্বাৰা কোনো সেৱা প্ৰদান কৰা নহয় বুলি বিচাৰ কৰিবলৈ বিষয়টো সংশ্লিষ্ট মণ্ডী সমিতিলৈ পুনৰ ঘূৰাই পঠাইছে। এই মণ্ডী সমিতিসমূহে প্ৰত্যুত্তৰত দাখিল কৰা হলফনামাত তেওঁলোকে বৈদ্যুতিক লাইট, পানী, আৱৰ্জনা চাফা কৰা, বজাৰ অঞ্চলত অন্যান্য সুবিধা প্ৰদান কৰা, টম্বু, প্ৰস্ৰাৱাগাৰ, কালভাৰ্টৰ ব্যৱস্থা আৰু সংযোগী পথ নিৰ্মাণ আদি বিভিন্ন সেৱা আগবঢ়াই আহিছে বুলি উল্লেখ কৰা স্বত্বেও এই নিৰ্দেশনা দিয়া হৈছিল। বৰ্তমান প্ৰদান কৰা সেৱাৰ উপৰিও ভৱিষ্যতৰ সেৱাৰ পৰিকল্পনাও প্ৰকাশ কৰা হয়। ইয়াৰ ভিতৰত আছিল বজাৰ অঞ্চল, গুদাম, ডাকঘৰ, বেংক, আশ্ৰয় শিবিৰ, জিৰণি ঘৰৰ দৰে সুবিধা থকা বজাৰ কমপ্লেক্স নিৰ্মাণৰ বাবে মাটি অধিগ্ৰহণৰ চলি থকা প্ৰচেষ্টা। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ এই সিদ্ধান্তত মণ্ডী সমিতি আৰু ব্যৱসায়ীসকলৰ মাজত মতানৈক্যৰ সৃষ্টি হৈছিল। সমিতিয়ে যুক্তি আগবঢ়াইছে যে তেওঁলোকে ইতিমধ্যে কিছুমান সুবিধা প্ৰদান কৰিছে আৰু ভৱিষ্যতে হয়তো আৰু অধিক সুবিধা প্ৰদান কৰিব পাৰিব, আনহাতে ব্যৱসায়ীসকলে কয় যে এনে কোনো সুবিধা প্ৰদান কৰা হোৱা নাই আৰু ভৱিষ্যতেও কোনো সুবিধা প্ৰদান কৰিব বুলি তেওঁলোকে আশা নকৰে। এই বিতৰ্ক এই ধাৰণাটোৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই উদ্ভৱ হৈছে যে 'কুইড প্ৰ' কিউ' নীতি অনুসৰি দাবী কৰা মাচুল আৰু প্ৰদান কৰা সেৱাৰ মাজত সামঞ্জস্য থাকিব লাগে। অৱশ্যে আমি বিশ্বাস কৰোঁ যে এইটো সঠিক পন্থা নহয়। উচ্চ ন্যায়ালয়ে বিষয়টো কেৱল মাণ্ডী সমিতিৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰা উচিত নাছিল, কিয়নো তেওঁলোকে মূলতঃ নিজৰ কাৰ্য্যৰ বিচাৰ নিজেই কৰিব, যিটো অবাঞ্চিত।

এই আদালত এম. চি. ডি. আৰু অন্যান্য বনাম মহম্মদ য়াসিন আৰু আন এজন [১৯৮৩ (৩) এছ. চি. চি. ২২৯ ২৩৫ত] এই বিষয়ত বিচাৰকৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত আইনৰ সাৰাংশ দাঙি ধৰি তলত উল্লেখ কৰা ধৰণে মন্তব্য কৰিছেঃ

> "...... যদিও মাচুল আৰু প্ৰদান কৰা সেৱাৰ সৈতে সামঞ্জস্য থাকিব লাগে এনে সম্পৰ্ক পোনপটীয়া হোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই, কেৱল নৈমিত্তিক সম্পৰ্কই যথেষ্ট হ'ব পাৰে। ইয়াৰ উপৰিও মাচুলৰ প্ৰভাৱ বা মাচুল প্ৰদান কৰা সেৱা একেধৰণৰ হোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই। মূলতঃ মাচুল দিয়াসকলৰ বাহিৰে আন মানুহেও লাভৱান হয় বুলিয়েই মাচুলৰ প্ৰকৃতি সলনি নহয়। মূল লক্ষ্য কেৱল ধন দিয়াসকলক বিশেষ সুবিধা প্ৰদান কৰা নহয়, ইয়াক নিয়ন্ত্ৰণ কৰা হয় ৰাজহুৱা স্বাৰ্থত। আদালতে একাউন্টেন্টৰ দৰে খৰচৰ হিচাপ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা উচিত নহয়। আনকি আদালতেও হিচাপ নিৰীক্ষকৰ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে। সংগ্ৰহ কৰা মাচুলৰ পৰিমাণৰ বিপৰীতে প্ৰদান কৰা সেৱা আদিৰ খৰচ অতি নিখুঁতভাৱে হিচাপ কৰাটো প্ৰয়োজনীয় বা সুবিধাজনক নহয় যাতে দুয়োটাৰ সমানভাৱে ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰিব পাৰি। এক বিশাল সম্পৰ্ক হ'ল কঠোৰ অৰ্থত এক প্ৰয়োজনীয়ীয় কুইড প্ৰ' কিউ যি মাচুলৰ একমাত্ৰ আৰু একমাত্ৰ প্ৰকৃত সূচক নহয়; ই কৰৰ ক্ষেত্ৰত নথকা নহয়।"

পৰৱৰ্তী সিদ্ধান্তসমূহত এই দৃষ্টিভংগী নিৰন্তৰভাৱে অনুসৰণ কৰা হৈছে। কুইড প্ৰ কিউৰ উপাদানটো মাচুলৰ ক্ষেত্ৰত সদায়েই অনিবাৰ্য নহয়। এই সন্দৰ্ভত চিটি কৰ্পোৰেচন অৱ কালিকট বনাম থাচাম্বালথ সাদলিনান আৰু অন্যান্য [১৯৮৫ (২) এছচিআৰ ১০০৮] গোচৰটো লক্ষ্য কৰিব পাৰি য'ৰ পৰা নিম্নলিখিত অংশটোৰ উদ্ধৃতি দিব পাৰিঃ

"এনেদৰে এই আদালতৰ বহুতো শেহতীয়া সিদ্ধান্তৰ দ্বাৰা এইটো ভালদৰে নিষ্পত্তি কৰা হৈছে যে কুইড প্ৰ' কিউ মাচুলৰ ক্ষেত্ৰত পৰম্পৰাগত ধাৰণাটোৰ এক ব্যাপক পৰিৱৰ্তন সাধন হৈছে আৰু যদিও মাচুলটো আৰু প্ৰদান কৰা সেৱা বা প্ৰদান কৰা সুবিধাসমূহৰ সৈতে সামঞ্জস্য থাকিব লাগে, এনে সম্পৰ্ক পোনপটীয়া হোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই, কেৱল নৈমিত্তিক সম্পৰ্কই যথেষ্ট। যিসকলে মাচুল প্ৰদান কৰে তেওঁলোকে প্ৰদান কৰা সেৱাৰ প্ৰত্যক্ষ লাভালাভ উপভোগ কৰিব বুলি কোনো প্ৰয়োজনীয়তা নাই। যদি মাচুল প্ৰদান কৰিবলৈ দায়বদ্ধ ব্যক্তিয়ে মাচুল আৰোপ কৰা কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা সাধাৰণ লাভ উপভোগ কৰে তেন্তে মাচুল সংগ্ৰহৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সেৱা উপাদানে পূৰ্ণতা লাভ কৰে। মাচুল প্ৰদান কৰিবলৈ দায়বদ্ধ ব্যক্তিয়ে মাচুলৰ বাবে বিশেষ কিছুমান সুবিধা লাভ কৰাটো প্ৰয়োজনীয় নহয়।"

উপস্থিত নথিপত্ৰসমূহত প্ৰকাশ পোৱা তথ্যসমূহৰ সৈতে উপৰোক্ত সিদ্ধান্তসমূহৰ অনুপাত প্ৰয়োগ কৰি, এইটো স্পষ্ট হৈ পৰে যে আবেদনকাৰী-সমিতিয়ে তেওঁলোকৰ ব্যৱসায়ৰ লেনদেন কৰা বজাৰ অঞ্চল আৰু আন আন অঞ্চলত ব্যক্তিসকলক অনেক সেৱা প্ৰদান কৰি আহিছে আৰু তেওঁলোকে যি মাচুল লৈছে, সেই মাচুল পৰিশোধকাৰী আৰু তেওঁলোকৰ সৈতে জড়িত আনসকলৰ হিতৰ বাবে প্ৰয়োগ হোৱাটো পইচাটোলৈকে তেওঁলোকক প্ৰমাণ কৰি দেখুওৱাটো প্ৰয়োজনীয় নহয়। উচ্চ ন্যায়ালয়ে, যদি সন্দেহ হয়, তেন্তে প্ৰশ্নটোৰ ভিতৰলৈকে যোৱা উচিত আছিল যে সমিতিৰ সেৱা প্ৰদানৰ দাবী যুক্তিসন্মত আছিল নে নাই অন্যথা সমিতিৰ কথা অনুসৰি তেওঁলোকে এনে সেৱা প্ৰদান কৰি আছিল বুলি জনোৱামতে বিচাৰ কৰিব লাগিছিল।। উচ্চ ন্যায়ালয়ে বিষয়টো মণ্ডী সমিতিৰ ওচৰলৈ প্ৰেৰণ কৰাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাছিল কাৰণ ইয়াৰ ফলত কেতিয়াও শেষ নোহোৱা বিবাদৰ বানপানীৰ দুৱাৰ মুক্ত হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছিল; যিয়ে প্ৰশ্ন কৰা আইনখনৰ ইতিবাচক লক্ষ্যৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰিব।

ওপৰত উল্লেখ কৰা কাৰণসমূহৰ ভিত্তিত আমি এই আবেদনসমূহত অনুমতি প্ৰদান কৰিলো আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিবাদিত সিদ্ধান্তসমূহ বাতিল কৰিলো আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ত প্ৰতিবাদীসকলে দাখিল কৰা লেখ আবেদন নাকচ কৰিলো। এই বিষয়ত কোনো ব্যয়ৰ আদেশ দিয়া নহয়।

অনুবাদঃ দিতিমণি গগৈ

স্পেচিয়েল অফিচাৰ

অনুবাদ শাখা

Disclaimer- The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

"স্থানীয় ভাষা লৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে । ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰী কৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষে ত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বুলি বিবেচিত হ'ব।"